

rentestruktur i perioden 4. kvartal 1976 til og med 3. kvartal 1977.

I tabellen er dels anført den faktiske gennemsnitlige effektive rente (de faktiske rentebetalinger i forhold til gennemsnitlige indlån, herunder også aftalekonti) og dels et gennemsnit af de typiske rentesatser.

Normalt vil der ikke for nogen kontoart være fuld overensstemmelse mellem de typiske rentesatser og de effektive rentebetalinger. Medens forskellen imidlertid er ret ubetydelig for anfordringskonti uden checks, indlån med mere end 12 måneders opsigelse og for de særlige indlånsformer, er den effektive rente væsentlig højere end gennemsnittet af de typiske satser for de øvrige indlånsformer. Dette viser sig bl. a. ved, at indlån med kortere opsigelse end 1 måned har en væsentlig højere effektiv rente end nogen anden indlånsform, idet den effektive rente som følge af aftalekontienes indflydelse har varieret mellem 13 og 19 pct. Renten har været højest i 4. kvartal 1976 og 3. kvartal 1977, hvor pengeinstitutternes likviditet – bl. a. som følge af uro på valutamarkedene – har været ret anspændt.

En lignende tendens kan konstateres for indlån på opsigelse på 1 til 12 måneder.

Denne udvikling har samtidig resulteret i, at en stadig større andel af pengeinstitutternes samlede rentebetalinger er tilfaldet de store indskydere af aftaleindlån.

Det er på denne baggrund, man skal se forslaget om at etablere en ordning, hvorefter pengeinstitutterne ved opgørelsen af deres rentemarginal i henhold til rentemarginalloven ikke kan medregne den del af renteudgifterne på indlån, der skyldes ydelse af en rente, der overstiger diskontoen med tillæg af 3 pct. p. a. (maksimalrenten).

Forslaget afskærer ikke pengeinstitutterne fra at yde ekstraordinært høje renter på indlån, men indebærer alene, at overrenten på de højt forrentede indlån ikke kan overvælttes på udlånsrenten, såfremt den tilladte rentemarginal er udnyttet.

Til § 3 a.

Den gældende bestemmelse i § 3 a skal forhindre pengeinstitutterne i at ændre på basisperiodens metoder for beregning og indtægtsføring af renter eller provision af udlån, idet pengeinstitutterne ellers, selv om de

overholder den gældende basismarginal, herved ville kunne opnå en større faktisk indtjening.

Disse forskrifter opretholdes i den nye formulering.

Derudover suppleres reglen med en bestemmelse, hvorefter ændringer i et pengeinstituts rentetilskrivningsprincipper kun må foretages med tilladelse fra tilsynet med banker og sparekasser. En sådan bestemmelse er nødvendig ved gennemførelse af regler om en maksimalrente, jfr. forslaget til en ny § 3 b.

Bestemmelsen skal hindre, at pengeinstitutter, der giver en højere faktisk indlånsrente end maksimalrenten, lader hele denne renteudgift indgå i beregningen af rentemarginalen, jfr. § 2.

Sådanne faktiske højere renter vil f. eks. kunne ydes ved at ændre i systemet for rentetilskrivning, f. eks. valideringsregler eller gå fra bagudberegnet til forudberegnet rente.

Til § 3 b, stk. 1.

Lovforslaget vil kræve en ændring af rentemarginalbekendtgørelsen således, at pengeinstitutterne skal føre et særskilt renteregnskab for det enkelte indlån, der effektivt forrentes med mere end maksimalrenten. Pengeinstitutterne må derfor dagligt udskille alle indlån, der forrentes med mere end maksimalrenten, samt foretage en renteberegning, der giver oplysning om henholdsvis maksimalrenteudgiften og merrenteudgiften. Den sidstnævnte skal herefter udskilles i de løbende indberetninger til tilsynet med banker og sparekasser.

Udtrykket »renteudgifter eller andet vederlag« er anvendt for at sikre, at f. eks. også tillæg, der ydes indskyderen én gang for alle, omfattes af bestemmelsen. Således betragtes tillæg til indlån eller ansvarlig indskudskapital som indlånsrente, der skal fordeles med lige store beløb i forhold til løbetiden.

Til § 3 b, stk. 2.

Det er hensigten at holde visse indlånsformer uden for ordningen. Der tænkes især på sikringskonti vedrørende forhåndslån til byggeri og de særlige indlånsformer, hvortil der er knyttet særlige skattebegunstigelser, og som normalt er bundet i længere tid, f. eks.